

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.10.2020 r.
COM(2020) 667 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności
na rzecz nietoksycznego środowiska**

{SWD(2020) 225 final} - {SWD(2020) 247 final} - {SWD(2020) 248 final} -
{SWD(2020) 249 final} - {SWD(2020) 250 final} - {SWD(2020) 251 final}

1. ZRÓWNOWAŻONE CHEMIKALIA NA POTRZEBY TRANSFORMACJI EKOLOGICZNEJ I CYFROWEJ

Europejski Zielony Ład¹, nowa unijna strategia na rzecz wzrostu, wytyczył UE drogę realizacji do 2050 r. zrównoważonej, neutralnej dla klimatu gospodarki o obiegu zamkniętym. Określono w nim również cel, jakim jest lepsza ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska w ramach ambitnego podejścia dążącego do przeciwdziałania zanieczyszczeniom ze wszystkich źródeł i stworzenia środowiska wolnego od toksyn. **Chemikalia są wszechobecne i odgrywają w naszym codziennym życiu zasadniczą rolę w większości naszych działań**, ponieważ wchodzą w skład praktycznie każdego urządzenia, które wykorzystujemy do zapewnienia naszego dobrostanu, bezpieczeństwa i ochrony naszego zdrowia oraz sprostania nowym wyzwaniom dzięki innowacjom. Chemikalia są również podstawowym komponentem niskoemisyjnych, energooszczędnych i zasobooszczędnych technologii, materiałów i produktów o zerowym poziomie emisji zanieczyszczeń. Aby możliwe było opracowanie nowych rozwiązań i **wsparcie transformacji cyfrowej i ekologicznej naszej gospodarki i naszego społeczeństwa**, konieczne będą zwiększone inwestycje i zdolności innowacyjne przemysłu chemicznego w zakresie zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów.

Jednocześnie **chemikalia o niebezpiecznych właściwościach** mogą szkodzić środowisku i zdrowiu ludzi. Chociaż nie wszystkie niebezpieczne chemikalia budzą takie same obawy, niektóre z nich wywołują nowotwory, wpływają na układ odpornościowy, oddechowy, hormonalny, rozrodczy i sercowo-naczyniowy, osłabiają odporność człowieka i zdolność do reagowania na szczepionki², zwiększają też podatność na choroby³.

Narażenie na te szkodliwe chemikalia stanowi zatem zagrożenie dla zdrowia ludzi. Ponadto zanieczyszczenie chemiczne jest jednym z głównych czynników, które zagrażają Ziemi⁴, wywierając wpływ na kryzysy na naszej planecie, takie jak zmiana klimatu, degradacja ekosystemów i utrata różnorodności biologicznej, oraz potęgując je⁵. Nowe chemikalia i materiały muszą być z natury bezpieczne i zrównoważone, począwszy od momentu wyprodukowania aż do końca przydatności do użycia, natomiast aby umożliwić przemysłowi chemicznemu przejście na neutralność klimatyczną musimy zastosować nowe procesy i technologie produkcyjne.

UE posiada już jedno z najbardziej kompleksowych i ochronnych ram regulacyjnych w odniesieniu do chemikaliów, poparte najbardziej zaawansowaną bazą wiedzy na świecie. Te ramy regulacyjne w coraz większym stopniu stają się wzorem norm bezpieczeństwa na całym świecie⁶. UE udało się bez wątpienia stworzyć sprawnie funkcjonujący rynek wewnętrzny chemikaliów, zmniejszyć zagrożenia dla ludzi i środowiska stwarzane przez niektóre niebezpieczne substancje chemiczne, takie jak substancje

¹ [COM\(2019\) 640](#).

² Udowodniono, że substancje takie jak PFOS i PFOA zmniejszają reakcję przeciwciał na szczepienia; EFSA, [Opinia naukowa na temat PFAS](#).

³ [Linking pollution and infectious disease](#), C&en, 2019; [Environmental toxins impair immune system over multiple generations](#), Science Daily, 2 października, 2019.

⁴ Rockström, J. et al., Planetary Boundaries: Exploring the Safe Operating Space for Humanity. *Ecology and Society*, 2009.

⁵ Wśród przykładów wymienia się negatywne skutki dla owadów zapylających, pozostałych owadów, ekosystemów wodnych i populacji ptaków.

⁶ A. Bradford, The Brussels effect, 2020.

rakotwórcze⁷ i metale ciężkie⁸, oraz zapewnić przewidywalne ramy prawne dla działalności przedsiębiorstw.

Fakty i liczby dotyczące chemikaliów, przemysłu chemicznego⁹ i prawodawstwa dotyczącego chemikaliów

- W 2018 r. wartość sprzedaży chemikaliów na świecie wyniosła 3347 mld euro, przy czym Europa była drugim co do wielkości producentem (odpowiedzialnym za 16,9 % sprzedaży), chociaż udział ten zmniejszył się o połowę w ciągu ostatnich 20 lat, a prognozy przewidują dalszy spadek do 2030 r. z drugiej do trzeciej pozycji.
- Produkcja chemiczna jest czwartym co do wielkości sektorem przemysłowym w UE i obejmuje 30 000 przedsiębiorstw, z których 95 % to MŚP, zatrudniające około 1,2 mln osób, a pośrednio 3,6 mln osób.
- UE dysponuje kompleksowymi ramami obejmującymi około 40 instrumentów prawnych, w tym rozporządzenie w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)¹⁰, rozporządzenie w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP)¹¹, a także m.in. przepisy dotyczące bezpieczeństwa zabawek, kosmetyków, produktów biobójczych, środków ochrony roślin, żywności, czynników rakotwórczych w miejscu pracy, oraz przepisy dotyczące ochrony środowiska.
- Badania z zakresu biomonitoringu człowieka w UE wskazują na rosnącą liczbę różnych niebezpiecznych chemikaliów w krwi ludzkiej i tkankach ciała, w tym niektórych pestycydów, produktów biobójczych, produktów farmaceutycznych, metali ciężkich, plastifikatorów i środków zmniejszających palność¹². Łączne narażenie płodu na kilka substancji chemicznych spowodowało zmniejszenie wzrostu płodu i obniżenie współczynnika urodzeń¹³.
- 84 % Europejczyków jest zaniepokojonych wpływem chemikaliów obecnych w produktach codziennego użytku na ich zdrowie, a 90 % obawia się ich wpływu na środowisko¹⁴.

W celu opracowania i wdrożenia zrównoważonych chemikaliów, które umożliwią ekologiczną i cyfrową transformację, oraz aby chronić środowisko i zdrowie ludzi, w szczególności grup wysokiego ryzyka¹⁵, **należy przyspieszyć innowacje na rzecz**

⁷Szacuje się, że w ciągu ostatnich 20 lat w UE udało się zapobiec 1 mln nowych przypadków zachorowań na raka; [SWD \(2019\)199](#).

⁸W tym rtęć, kadm i arsen, [SWD \(2019\)199](#).

⁹Sprawozdanie CEFIC [dotyczące faktów i danych liczbowych](#) z 2020 r.

¹⁰Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów *Dz.U. L 396 z 30.12.2006*.

¹¹Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin. *Dz.U. L 353 z 31.12.2008*.

¹²Komisja Europejska, [Study for the Strategy for the Non-Toxic Environment](#) [Badanie do celów strategii na rzecz nietoksycznego środowiska], s. 123.

¹³*Ibid.*

¹⁴Eurostat, [Eurobarometer](#), 2020.

¹⁵W odniesieniu do zakresu niniejszej strategii grupami wysokiego ryzyka są te grupy, które są bardziej narażone na działanie chemikaliów, ponieważ z różnych powodów wykazują większą na nie wrażliwość lub mają obniżoną

ekologicznej transformacji sektora chemicznego i jego łańcuchów wartości, a obecna unijna polityka w zakresie chemikaliów musi ewoluować i reagować szybciej i skuteczniej na wyzwania stwarzane przez niebezpieczne chemikalia. Obejmuje to zapewnienie bardziej bezpiecznego i zrównoważonego stosowania wszystkich chemikaliów, promowanie, by stosowanie chemikaliów mających wpływ długoterminowy na zdrowie ludzi i środowisko – substancji potencjalnie niebezpiecznych¹⁶ – było minimalizowane i aby były one w miarę możliwości zastępowane, a także stopniowe wycofywanie najbardziej szkodliwych substancji w odniesieniu do innych niż nieodzwonne zastosowań społecznych, w szczególności w produktach konsumpcyjnych.

Bardziej spójne, przewidywalne i restrykcyjne ramy regulacyjne, w połączeniu z zachętami pozaregulacyjnymi, będą stymulować niezbędne innowacje, zapewnią większą ochronę, a jednocześnie zwiększą konkurencyjność europejskiego przemysłu chemicznego i jego łańcuchów wartości. Aby zapewnić równe warunki działania podmiotom z UE i spoza UE, Unia musi zagwarantować **pełne egzekwowanie** swoich przepisów dotyczących chemikaliów zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i na swoich granicach, oraz promować je jako „złoty standard” na całym świecie, zgodnie z naszymi zobowiązaniami międzynarodowymi.

Pandemia COVID-19 nie tylko uwypukliła pilną potrzebę ochrony zdrowia ludzi i planety, ale również uświadomiła nam, że produkcja i łańcuchy dostaw stają się coraz bardziej złożone i zglobalizowane w przypadku niektórych chemikaliów o podstawowym znaczeniu, takich jak produkty lecznicze. UE musi wzmocnić swoją **otwartą strategiczną autonomię** za pomocą **odpornych łańcuchów wartości** i zróżnicować zrównoważone pozyskiwanie tych chemikaliów, których zastosowanie jest nieodzwonne dla naszego zdrowia i osiągnięcia neutralnej dla klimatu gospodarki o obiegu zamkniętym.

W strategii tej zwrócono uwagę na obszary, w których Komisja chce poczynić większe postępy, **w ścisłej współpracy z zainteresowanymi stronami**, w celu dopracowania tych celów w ramach rygorystycznych procesów oceny skutków w oparciu o liczne zgromadzone już dowody na skuteczność istniejących przepisów¹⁷. Komisja ustanowi **okrągły stół wysokiego szczebla** z przedstawicielami sektora, w tym MŚP, instytucji naukowych i społeczeństwa obywatelskiego, w celu realizacji celów strategii we współpracy z zainteresowanymi stronami. Dyskusje podczas obrad okrągłego stołu mają skupić się w szczególności na sposobach zwiększenia efektywności i skuteczności przepisów dotyczących chemikaliów oraz na tym, jak pobudzić rozwój i zwiększyć wykorzystanie innowacyjnych bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów we wszystkich sektorach.

odporność, są lub mogą być bardziej na nie narażone, bądź mają mniejsze możliwości chronienia się. Do grup wysokiego ryzyka należą zazwyczaj kobiety ciężarne i karmiące, dzieci w łonie matki, niemowlęta i dzieci, osoby starsze, a także pracownicy i mieszkańcy będący przedmiotem wysokiego lub długotrwałego narażenia na działanie substancji chemicznych.

¹⁶ W kontekście niniejszej strategii i powiązanych działań, przede wszystkim związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym, substancje mające wpływ długoterminowy na zdrowie ludzi i środowisko (wykaz kandydacki w rozporządzeniu REACH i załączniku VI do rozporządzenia CLP), ale także te, które utrudniają recykling w celu uzyskania bezpiecznych surowców wtórnych wysokiej jakości.

¹⁷ Obejmuje to niedawne kontrole sprawności i ocenę prawodawstwa UE w dziedzinie chemikaliów.

2. W KIERUNKU NIETOSKYCZNEGO ŚRODOWISKA: NOWA DŁUGOTERMINOWA WIZJA POLITYKI UE W ZAKRESIE CHEMIKALIÓW

Prawie 20 lat po pierwszym strategicznym podejściu do zarządzania chemikaliami w Europie¹⁸ nadszedł czas na opracowanie **nowej długoterminowej wizji polityki UE w dziedzinie chemikaliów**. Zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem w strategii dąży się do stworzenia środowiska wolnego od toksyn, w którym chemikalia są produkowane i wykorzystywane w sposób podnoszący do maksimum ich wkład w społeczeństwo, w tym w realizację transformacji ekologicznej i cyfrowej, przy jednoczesnym nieszkodzeniu planecie oraz obecnym i przyszłym pokoleniom. Przewiduje się w niej, że przemysł UE będzie **konkurencyjnym na skalę światową** podmiotem w produkcji i stosowaniu **bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów**. W strategii zaproponowano jasny plan działania i harmonogram transformacji przemysłu, aby zachęcić do inwestycji w bezpieczne i zrównoważone produkty i metody produkcji.

Rysunek: Hierarchia środków w zakresie nietoksyczności - nowa hierarchia w zarządzaniu chemikaliami

Strategia ta wyznacza drogę do realizacji tej wizji poprzez działania mające na celu wspieranie innowacji w zakresie bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów, wzmocnienie ochrony środowiska i zdrowia ludzi, uproszczenie i wzmocnienie ram prawnych dotyczących chemikaliów, stworzenie kompleksowej bazy wiedzy, aby wspierać kształtowanie polityki opartej na dowodach oraz dawanie całemu światu przykładu należytego zarządzania chemikaliami.

2.1. Innowacje w zakresie bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów w UE

Przejsięcie na chemikalia, które są **bezpieczne i zrównoważone już na etapie projektowania**, jest nie tylko pilną potrzebą społeczną, ale również wielką szansą gospodarczą, a także kluczowym elementem odbudowy UE po kryzysie związanym z COVID-19. Biorąc pod uwagę tendencje w światowej produkcji chemikaliów, jest to dla przemysłu chemicznego w UE okazja do odzyskania konkurencyjności poprzez dalszy rozwój bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów oraz do wprowadzenia zrównoważonych rozwiązań w różnych sektorach, w szczególności w zakresie materiałów budowlanych, tekstyliów,

¹⁸ [COM\(2001\) 88](#).

mobilności niskoemisyjnej, baterii, turbin wiatrowych i odnawialnych źródeł energii. Wniosek Komisji w sprawie narzędzia służącego odbudowie Next Generation EU i Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności przewiduje, że państwa członkowskie UE będą inwestować w projekty, które ułatwiają ekologiczną i cyfrową transformację przemysłu UE, w tym w sektorze chemicznym, oraz zwiększają konkurencyjność zrównoważonego przemysłu UE. Przejście na zrównoważone chemikalia będzie również uwzględniać skutki społeczno-gospodarcze, w tym wpływ na zatrudnienie dla konkretnych regionów, sektorów i pracowników.

2.1.1. Promowanie bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów już na etapie projektowania

Europa ma wiodące przedsiębiorstwa oraz potencjał naukowo-techniczny umożliwiający przyjęcie **bezpiecznego i zrównoważonego podejścia do chemikaliów**¹⁹ **już na etapie projektowania**. W dużym stopniu podjęto już inicjatywy regulacyjne i rynkowe, ale nie doszło do zastąpienia najbardziej szkodliwych substancji w oczekiwanym tempie²⁰, a liderzy nadal napotykają poważne bariery gospodarcze i techniczne²¹. Taka transformacja wymaga **silniejszego wsparcia politycznego i finansowego**, a także doradztwa i pomocy, w szczególności dla MŚP, i skoncentrowanych wysiłków ze strony wszystkich: organów władzy, przedsiębiorstw, inwestorów i naukowców.

Należy wykorzystać narzędzia²² do **stymulowania i nagradzania** produkcji i stosowania bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów. Szczególnie ważne jest zachęcanie przemysłu do priorytetowego traktowania innowacji w celu zastąpienia, w miarę możliwości, substancji potencjalnie niebezpiecznych²³. Przejście na bezpieczne i zrównoważone chemikalia już na etapie projektowania, w tym na zrównoważone biochemikalia²⁴, oraz inwestowanie w poszukiwanie alternatyw dla substancji potencjalnie niebezpiecznych ma zasadnicze znaczenie dla zdrowia ludzi i środowiska, a także jest ważnym warunkiem wstępnym osiągnięcia czystszej gospodarki o obiegu zamkniętym.

BEZPIECZNE I ZRÓWNOWAŻONE JUŻ NA ETAPIE PROJEKTU

Komisja:

- opracuje **unijne kryteria w zakresie bezpieczeństwa i uwzględniania zrównoważonego rozwoju na etapie projektowania chemikaliów**;

¹⁹ W tej fazie bezpieczne i zrównoważone już na etapie projektowania podejście do chemikaliów jeszcze przed wprowadzeniem do obrotu, które koncentruje się na zapewnianiu funkcji (lub usługi) przy jednoczesnym unikaniu ilości i właściwości chemicznych, które mogą być szkodliwe dla środowiska lub zdrowia ludzi, w szczególności grup substancji chemicznych, które mogą być (eko)toksyczne, trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji lub mobilne. Z perspektywy cyklu życia należy zapewnić ogólną zrównoważoność poprzez zminimalizowanie śladu środowiskowego chemikaliów, w szczególności w odniesieniu do zmiany klimatu, wykorzystania zasobów, ekosystemów i różnorodności biologicznej.

²⁰ Eurostat, [Statystyka dotycząca produkcji i zużycia chemikaliów](#), 2020.

²¹ Wood and Lowell Center for Sustainable Production, sprawozdanie dla Komisji Europejskiej „[Chemicals innovation action agenda](#)”, 2019.

²² Na podstawie rozporządzenia REACH, zgodnie z przeglądem rozporządzenia REACH, [COM \(2018\) 0116, działaniem 5](#) i innymi przepisami, takimi jak rozporządzenie w sprawie oznakowania ekologicznego, dyrektywy w sprawie ekoprojektu i dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych.

²³ Zob. przypis 16.

²⁴ Zgodnie ze strategią dotyczącą biogospodarki, COM (2018) 673; zrównoważenie środowiskowe biochemikaliów należy udowodnić z perspektywy pełnego cyklu życia.

- ustanowi **ogólnounijną bezpieczną i zrównoważoną już na etapie projektowania sieć wsparcia** w celu promowania współpracy i wymiany informacji między sektorami i łańcuchem wartości oraz zapewnienia technicznej wiedzy fachowej na temat rozwiązań alternatywnych;
- zapewni wsparcie finansowe²⁵ na **rozwój, komercjalizację, wdrożenie i upowszechnienie bezpiecznych i zrównoważonych już na etapie projektowania substancji, materiałów i produktów** – w szczególności dla MŚP – w ramach programu „Horyzont Europa”, polityki spójności, programu LIFE, innych odpowiednich unijnych instrumentów finansowania i inwestycji oraz partnerstw publiczno-prywatnych;
- zidentyfikuje i podniesie kwestię niedopasowania i braków **umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i uwzględniania zrównoważonego rozwoju na etapie projektowania** oraz zapewni odpowiednie umiejętności na wszystkich szczeblach – w tym w instytucjach kształcenia zawodowego i szkolnictwa wyższego, naukowych, w sektorze i organach regulacyjnych;
- ustanowi – w ścisłej współpracy z zainteresowanymi stronami – **kluczowe wskaźniki skuteczności działania** w celu prowadzenia pomiarów transformacji przemysłowej w kierunku produkcji bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów;
- zapewni, aby **prawodawstwo dotyczące emisji przemysłowych** promowało stosowanie bezpieczniejszych chemikaliów w unijnym przemyśle poprzez wprowadzenie wymogu przeprowadzania ocen ryzyka na miejscu oraz ograniczenie stosowania substancji wzbudzających szczególnie duże obawy.

2.1.2. Bezpieczne produkty i nietoksyczne cykle materiałowe

W ramach czystej gospodarki o obiegu zamkniętym konieczne jest zwiększenie produkcji i wykorzystania **surowców wtórnych** oraz zapewnienie, aby zarówno pierwotne, jak i wtórne materiały i produkty były zawsze bezpieczne. Niedawno przyjęty plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym²⁶ pokazał, że wymaga to połączenia działań na początku cyklu życia produktu, aby zapewnić bezpieczeństwo i zrównoważony charakter produktów już na etapie projektowania, i pod jego koniec, aby zwiększyć bezpieczeństwo materiałów i produktów pochodzących z recyklingu i zaufanie do nich. Jednak tworzenie dobrze funkcjonującego rynku surowców wtórnych oraz przejście na bezpieczniejsze materiały i produkty ulega spowolnieniu ze względu na szereg kwestii, w szczególności **brak odpowiednich informacji na temat składu chemicznego produktów**²⁷. Konsumentom, podmiotom łańcucha wartości oraz podmiotom gospodarującym odpadami nie mogą zatem dokonywać świadomych wyborów.

Aby przejść na nietoksyczne cykle materiałowe i czysty recykling oraz zagwarantować, że „**Poddano recyklingowi w UE**” stanie się punktem odniesienia na całym świecie, konieczne jest ograniczenie do minimum obecności **substancji potencjalnie niebezpiecznych w produktach i materiałach pochodzących z recyklingu**. Co do zasady te same wartości dopuszczalne dla substancji niebezpiecznych powinny mieć zastosowanie do surowca pierwotnego i surowca pochodzącego z recyklingu. Mogą jednak zaistnieć wyjątkowe

²⁵ Z zastrzeżeniem zgodności z obowiązującymi zasadami pomocy państwa.

²⁶ [COM\(2020\) 98](#).

²⁷ [COM\(2018\) 32](#).

okoliczności, w których konieczne może być odstępstwo od tej zasady. Byłoby to możliwe pod warunkiem, że wykorzystanie materiału pochodzącego z recyklingu będzie ograniczone do jasno określonych zastosowań, które nie wywierają negatywnego wpływu na zdrowie konsumentów i środowisko, a wykorzystanie materiału pochodzącego z recyklingu zamiast surowca pierwotnego jest uzasadnione na podstawie analizy danego przypadku.

Działania regulacyjne muszą iść w parze ze zwiększonymi inwestycjami w **innowacyjne technologie**, aby zaradzić obecności substancji „odziedziczonych” w **strumieniach odpadów**, co z kolei umożliwiłoby recykling większej ilości odpadów²⁸. Jest to szczególnie ważne w przypadku niektórych tworzyw sztucznych i wyrobów włókienniczych. W tym celu konieczne będzie opracowanie zrównoważonych innowacji i technologii. Technologie takie jak recykling chemiczny mogą również odgrywać pewną rolę, ale tylko wtedy, gdy zapewniają ogólną realizację celów środowiskowych i klimatycznych, z perspektywy całego cyklu życia produktu.

NIETOKSYCZNE CYKLE MATERIAŁOWE

Komisja:

- ograniczy do minimum **obecność substancji potencjalnie niebezpiecznych w produktach**, wprowadzając wymogi, również w ramach inicjatywy w zakresie polityki zrównoważonych produktów, przyznając pierwszeństwo tym kategoriom produktów, z których korzystają słabsze grupy społeczne, a także kategoriom produktów o najwyższym potencjale wykorzystania w obiegu zamkniętym, takim jak tekstylia, opakowania, w tym opakowania żywności, meble, elektronika i ICT, materiały budowlane i budynki;
- zapewni **dostępność informacji na temat składu chemicznego i bezpiecznego stosowania produktów** poprzez wprowadzenie wymogów informacyjnych w kontekście inicjatywy w zakresie polityki zrównoważonych produktów oraz śledzenie obecności substancji potencjalnie niebezpiecznych w cyklu życia materiałów i produktów²⁹;
- zapewni, aby **zezwozenia i odstępstwa** od ograniczeń dotyczących materiałów pochodzących z recyklingu na podstawie rozporządzenia REACH były wyjątkowe i uzasadnione;
- będzie wspierać **inwestycje w zrównoważone innowacje**³⁰, które mogą odkażać strumienie odpadów, zwiększać bezpieczny recykling i ograniczać wywóz odpadów, w szczególności tworzyw sztucznych i tekstyliów;
- opracuje **metody oceny ryzyka chemicznego**, które obejmują cały cykl życia substancji, materiałów i produktów.

²⁸ *Ibid.*

²⁹ W szczególności, w oparciu o bazę danych SCIP prowadzoną przez ECHA, bieżące prace nad przeglądem REACH (działanie 3), [COM\(2018\)0116](#) oraz opracowanie paszportów produktów.

³⁰ Z uwzględnieniem odpowiednich zasad pomocy państwa.

2.1.3. Transformacja ekologiczna i cyfrowa produkcji chemikaliów

Produkcja chemikaliów jest jednym z najbardziej zanieczyszczających, energochłonnych i zasobochłonnych sektorów i jest ściśle zintegrowana z innymi energochłonnymi sektorami i procesami. Chociaż europejski przemysł chemiczny zainwestował już w ulepszone zakłady produkcyjne, transformacja ekologiczna i cyfrowa nadal wymaga znacznych inwestycji w sektorze³¹. **Nowatorskie i czystsze procesy i technologie przemysłowe** pomogłyby nie tylko zmniejszyć ślad ekologiczny produkcji chemikaliów, lecz także zmniejszyć koszty, zwiększyć gotowość rynkową i stworzyć nowe rynki dla europejskiego zrównoważonego przemysłu chemicznego.

Efektywność energetyczna musi być traktowana priorytetowo zgodnie z ambicjami Europejskiego Zielonego Ładu, a paliwa takie jak odnawialny wodór i biometan produkowany w sposób zrównoważony mogą odgrywać decydującą rolę w nadaniu źródłom energii zrównoważonego charakteru³². **Technologie cyfrowe** – takie jak internet rzeczy, duże zbiory danych, sztuczna inteligencja, inteligentne czujniki i robotyka – mogą również odgrywać ważną rolę w ekologicznej transformacji procesów produkcyjnych. Ponadto **innowacje chemiczne** mogą przynieść zrównoważone rozwiązania w różnych sektorach służące zmniejszeniu ogólnego śladu środowiskowego procesów produkcyjnych.

Oprócz roli, jaką odgrywa technologia, **innowacje w modelach biznesowych** mogą być ważnym bodźcem dla ekologicznej transformacji przemysłu produkującego i wykorzystującego chemikalia. Należy zbadać i promować możliwości przejścia od tradycyjnej produkcji i stosowania chemikaliów do **chemikaliów jako usługi**³³. Takie innowacje mogłyby zoptymalizować wykorzystanie wiedzy fachowej i zapewnić zasobooszczędność w trakcie całego cyklu życia, a także zachęcać do innowacji ukierunkowanych na konkretny obszar i do zaangażowania MŚP. Zmiany te będą wspierane przez unijną systematykę zrównoważonego finansowania³⁴, która pomoże ukierunkować fundusze na produkcję i stosowanie chemikaliów zrównoważonych środowiskowo.

MODERNIZACJA PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ

Za pośrednictwem swoich instrumentów finansowych oraz programów w zakresie badań naukowych i innowacji Komisja będzie wspierać³⁵:

- badania i rozwój w dziedzinie **zaawansowanych materiałów** na potrzeby zastosowań w sektorach energii, budownictwa, mobilności, zdrowia, rolnictwa i elektroniki w

³¹ EEA, [Industrial pollution in Europe; State of the environment and outlook report](#) [Zanieczyszczenia przemysłowe w Europie – Sprawozdanie na temat stanu środowiska i perspektyw], 2020.

³² Strategia w zakresie wodoru na rzecz Europy neutralnej dla klimatu podkreśla potrzebę środków wsparcia po stronie popytu oraz wykorzystania wodoru ze źródeł odnawialnych w konkretnych sektorach zastosowań końcowych, takich jak sektor chemiczny. Takie kwoty lub udziały minimalne można również rozważyć w odniesieniu do innych paliw odnawialnych, takich jak biometan. [COM \(2020\) 301](#).

³³ „Chemikalia jako usługa” obejmują leasing chemiczny, ale także leasing usług, takich jak logistyka, rozwój specyficznych procesów i zastosowań chemicznych oraz gospodarowanie odpadami.

³⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088. Komisja przyjmie akty delegowane w celu określenia technicznych kryteriów kwalifikacji dotyczących tego, w jaki sposób i kiedy działalność gospodarcza może być zakwalifikowana jako zrównoważona środowiskowo.

³⁵ Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, mechanizm sprawiedliwej transformacji, InvestEU, Instrument na rzecz Inwestycji Strategicznych, REACT-EU, program „Horyzont Europa” i program „Cyfrowa Europa”.

celu zapewnienia transformacji ekologicznej i cyfrowej;

- badania, rozwój i wdrażanie **niskoemisyjnych procesów produkcji materiałów i chemikaliów o niskim wpływie na środowisko**;
- badania i rozwój **innowacyjnych modeli biznesowych** takich jak model biznesowy oparty na wynikach, aby zapewnić bardziej efektywne wykorzystanie chemikaliów i innych zasobów oraz ograniczenie odpadów i emisji do minimum;
- **podnoszenie kwalifikacji i przekwalifikowanie siły roboczej** zaangażowanej w produkcję i stosowanie chemikaliów w celu realizacji transformacji ekologicznej i cyfrowej;
- **dostęp do finansowania ryzyka**, w szczególności dla MŚP i przedsiębiorstw typu start-up;
- rozwój i wdrażanie infrastruktury umożliwiającej przestawienie się na **wykorzystanie, transport i magazynowanie energii elektrycznej** ze źródeł odnawialnych/neutralnych pod względem emisji dwutlenku węgla w produkcji chemikaliów;
- zwiększenie **obecnego tempa wdrażania dostępnych technologii** do celów produkcyjnych, takich jak internet rzeczy, duże zbiory danych, sztuczna inteligencja, automatyzacja, inteligentne czujniki i robotyka.

2.1.4. Wzmocnienie otwartej strategicznej autonomii UE

W ostatnich dziesięcioleciach łańcuchy produkcji i dostaw **niektórych chemikaliów o podstawowym znaczeniu** (takich jak surowce, półprodukty, farmaceutyczne składniki czynne) stają się coraz bardziej złożone i zglobalizowane. Pandemia COVID-19 uwiarydlała, że **ograniczona liczba dostawców** niektórych chemikaliów stosowanych w nieodzownych zastosowaniach społecznych może stanowić zagrożenie, na przykład dla dostępności leków i zdolności UE do **reagowania na kryzysy w dziedzinie zdrowia**. Odporność UE na zakłócenia w dostawach ma kluczowe znaczenie nie tylko dla zagwarantowania dostępności chemikaliów wykorzystywanych w aplikacjach związanych ze zdrowiem, ale również dla osiągnięcia ogólnych **celów zrównoważonego rozwoju określonych w Europejskim Zielonym Ładzie**, w tym technologii na rzecz neutralności klimatycznej, takich jak baterie, turbiny wiatrowe i fotowoltaika, czystego obiegu zamkniętego i zerowego poziomu zanieczyszczeń.

Zwiększenie odporności gospodarki i opieki zdrowotnej wymaga, aby istniejące moce produkcyjne w sektorze chemicznym UE dobrze prosperowały, źródła dostaw były wystarczająco zdywersyfikowane, zarządzanie ryzykiem zakłóceń, rezerwami strategicznymi i gromadzeniem zapasów działało sprawniej na wszystkich szczeblach, oraz aby istniały mechanizmy gwarantujące, że w przypadku kryzysu łańcuchy dostaw będą mogły nadal funkcjonować bez zakłóceń.

WZMOCNIENIE OTWARTEJ STRATEGICZNEJ AUTONOMII UE

Komisja:

- określi **strategiczne zależności** zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z października 2020 r. i zapowiedzianą aktualizacją komunikatu w sprawie polityki przemysłowej oraz zaproponuje środki mające na celu zmniejszenie tych zależności;
- określi strategiczne łańcuchy wartości, w szczególności w odniesieniu do technologii

i zastosowań istotnych dla transformacji ekologicznej i cyfrowej, w przypadkach, w których chemikalia o podstawowym znaczeniu są ważnymi elementami składowymi;

- podejmie współpracę z zainteresowanymi stronami w celu rozwoju unijnych **prognoz strategicznych dotyczących chemikaliów**;
- będzie promować **współpracę międzyregionalną w zakresie chemikaliów wzdłuż zrównoważonych łańcuchów wartości** poprzez inteligentną specjalizację³⁶, by przyspieszyć rozwój wspólnych projektów inwestycyjnych;
- będzie wspierać **odporność UE w zakresie dostaw i zrównoważonego charakteru chemikaliów wykorzystywanych w nieodzwrotnych zastosowaniach społecznych** za pomocą unijnych mechanizmów finansowania i inwestycji³⁷.

2.2. Wzmocnienie unijnych ram prawnych, by rozwiązać pilne problemy środowiskowe i zdrowotne

Chociaż podejście UE do zarządzania chemikaliami skutecznie ograniczyło narażenie ludzi i środowiska na niektóre problematyczne substancje, trwające i dopiero pojawiające się problemy zdrowotne i środowiskowe wymagają **wzmocnienia ram prawnych** w celu szybkiego reagowania na wyniki badań naukowych, dzięki czemu staną się one prostsze, bardziej spójne i przewidywalne dla wszystkich podmiotów. W szczególności należy wzmocnić **rozporządzenia REACH i CLP leżące u podstaw unijnej regulacji chemikaliów** oraz uzupełnić je **spójnymi podejściami do oceny chemikaliów i zarządzania nimi** w obowiązujących przepisach sektorowych, w szczególności regulujących produkty konsumpcyjne.

2.2.1. *Ochrona konsumentów, słabszych grup społecznych i pracowników przed najbardziej szkodliwymi chemikaliami*

Konsumenci są w dużym stopniu narażeni na substancje chemiczne obecne w produktach, od zabawek i artykułów pielęgnacyjnych dla dzieci po materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością, kosmetyki, meble i tekstylia (aby wymienić tylko kilka z nich), a miliony pracowników w całej UE codziennie wchodzi w kontakt ze środkami chemicznymi, które mogą być dla nich szkodliwe³⁸. Szczególnie słabsze grupy społeczne, takie jak dzieci, kobiety ciężarne i osoby starsze, są szczególnie wrażliwe na chemikalia o pewnych niebezpiecznych właściwościach³⁹.

Jedną z największych korzyści dla zdrowia, jakie w ostatnich dziesięcioleciach przyniosły obywatelom unijne przepisy w zakresie chemikaliów, było ograniczenie narażenia obywateli na działanie substancji rakotwórczych. Było to możliwe w szczególności dzięki zastosowaniu **podejścia zapobiegawczego w całym prawodawstwie – „ogólnego podejścia do zarządzania ryzykiem”**⁴⁰, co oznacza, że substancje rakotwórcze zostały generalnie

³⁶ W ramach polityki spójności UE [inteligentna specjalizacja](#) jest podejściem ukierunkowanym na konkretny obszar.

³⁷ Np. europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, mechanizm sprawiedliwej transformacji, Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych, REACT-EU, program „Horyzont Europa”, z zastrzeżeniem zgodności z zasadami pomocy państwa, gdy mają one zastosowanie.

³⁸ W odniesieniu do chemikaliów, w przypadku których narażenie w miejscu pracy uznaje się za główne ryzyko, szczególnie istotne są dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy.

³⁹ [SWD\(2019\) 199](#).

⁴⁰ W unijnych ramach prawnych dotyczących chemikaliów „ogólne podejście do zarządzania ryzykiem” jest automatycznym czynnikiem uruchamiającym wcześniej określone środki zarządzania ryzykiem (np. wymogi dotyczące pakowania,

zakazane w większości produktów konsumpcyjnych i w zastosowaniach, które narażają słabsze grupy społeczne, dopuszczając jednocześnie ograniczone odstępstwa na warunkach wyraźnie określonych w przepisach prawa. Takie zapobiegawcze podejście jest **prostsze**, zazwyczaj **szybsze** i dostarcza **jasnych sygnałów wszystkim zaangażowanym podmiotom** – organom egzekwowania prawa, sektorowi i dalszym użytkownikom – co do rodzajów substancji chemicznych, w odniesieniu do których sektor powinien traktować innowacje priorytetowo⁴¹.

Większość chemikaliów w UE jest jednak obecnie regulowana indywidualnie dla każdego przypadku i dla każdego konkretnego zastosowania⁴². Liczne dowody i obawy obywateli przekonują, że w przypadku najbardziej szkodliwych chemikaliów **ogólne podejście do zarządzania ryzykiem staje się wariantem domyślnym, w szczególności w odniesieniu do ich stosowania w produktach konsumpcyjnych**. Będzie to odbywać się stopniowo. Po pierwsze Komisja rozszerzy ogólne podejście do zarządzania ryzykiem w celu zapewnienia, aby produkty konsumpcyjne nie zawierały substancji chemicznych powodujących nowotwory, mutacje genowe, wpływających na układ rozrodczy lub układ hormonalny, lub które są trwałe, wykazują zdolność do bioakumulacji. Po drugie Komisja rozpocznie niezwłocznie kompleksową ocenę skutków w celu określenia warunków i harmonogramu rozszerzenia tego samego ogólnego podejścia – w odniesieniu do produktów konsumpcyjnych – na dalsze chemikalia, w tym na substancje mające wpływ na układ odpornościowy, neurologiczny lub oddechowy oraz na substancje chemiczne toksyczne dla określonego narządu.

Rozszerzenie ogólnego podejścia zapewni większą spójność ochrony konsumentów, słabszych grup społecznych i środowiska naturalnego, przy jednoczesnym umożliwieniu stosowania tych najbardziej szkodliwych chemikaliów, w przypadku gdy okażą się one **nieodzwonne dla społeczeństwa**. Kryteria dotyczące nieodzwonnych zastosowań tych chemikaliów będą musiały zostać odpowiednio określone w celu zapewnienia spójnego ich stosowania w całym prawodawstwie UE, w szczególności z uwzględnieniem potrzeb w zakresie realizacji ekologicznej i cyfrowej transformacji.

OCHRONA PRZED NAJBARDZIEJ SZKODLIWYMI SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI

Komisja:

- rozszerzy ogólne podejście do zarządzania ryzykiem w celu zapewnienia, aby **produkty konsumpcyjne** – np. materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością,

ograniczenia, zakazy itp.) w oparciu o niebezpieczne właściwości chemikaliów i ogólne względy związane z narażeniem na nie (np. powszechne zastosowania, zastosowania w produktach przeznaczonych dla dzieci, trudne do kontrolowania narażenia). Jest ono stosowane w szeregu aktów prawnych w oparciu o szczególne względy (np. cechy zagrożenia, wrażliwość niektórych grup ludności, niekontrolowane lub powszechne narażenie). [SWD\(2019\) 199](#).

⁴¹ [SWD\(2019\) 199](#).

⁴² „Szczegółowe oceny ryzyka” uwzględniają zagrożenie, stosowanie substancji i powiązane konkretne scenariusze narażenia ludzi i środowiska, a środki zarządzania ryzykiem są uruchamiane na podstawie wyników tych ocen. [SWD\(2019\) 199](#).

zabawki, artykuły pielęgnacyjne dla dzieci, kosmetyki, detergenty, meble i tekstylia – nie zawierały substancji chemicznych **powodujących nowotwory, mutacje genowe, wpływających na układ rozrodczy lub układ hormonalny, lub które są trwale i wykazują zdolność do bioakumulacji**. Ponadto rozpocznie niezwłocznie kompleksową ocenę skutków w celu określenia warunków i harmonogramu rozszerzenia tego samego ogólnego podejścia, w odniesieniu do produktów konsumpcyjnych, na dalsze szkodliwe chemikalia, w tym na **substancje mające wpływ na układ odpornościowy, neurologiczny lub oddechowy oraz na substancje chemiczne toksyczne dla określonego narządu**.

- do czasu wprowadzenia ogólnego podejścia do zarządzania ryzykiem **nada priorytet wszystkim wymienionym powyżej substancjom w celu wprowadzenia ograniczeń** dla wszystkich zastosowań i poprzez grupowanie, zamiast regulować je pojedynczo;
- zapewni dzieciom ochronę⁴³ przed niebezpiecznymi substancjami chemicznymi w **artykułach pielęgnacyjnych dla dzieci** i innych produktach dla dzieci (innych niż zabawki), aby zagwarantować taki sam poziom ochrony jak w zabawkach dzięki obowiązkowym wymogom prawnym dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów i ograniczeniom zawartym w rozporządzeniu REACH;
- określi **kryteria dla nieodzownych zastosowań**,⁴⁴ aby zagwarantować, że najbardziej szkodliwe chemikalia są dozwolone tylko wtedy, gdy ich stosowanie jest niezbędne dla zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społeczeństwa oraz jeżeli nie istnieją alternatywy, które byłyby akceptowalne z punktu widzenia środowiska i zdrowia. Kryteria te będą stanowić wytyczne w odniesieniu do stosowania nieodzownych zastosowań we wszystkich odpowiednich przepisach UE zarówno w ogólnych, jak i szczegółowych ocenach ryzyka;
- na podstawie rozporządzenia REACH rozszerzy **na użytkowników profesjonalnych** poziom ochrony przyznany konsumentom;
- wzmocni ochronę pracowników, określając w przyszłych strategicznych ramach bezpieczeństwa i higieny pracy dalsze priorytety w zakresie przeciwdziałania narażeniu pracowników na substancje niebezpieczne, w tym poprzez identyfikację najbardziej szkodliwych substancji, w odniesieniu do których Komisja proponuje ustalenie dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego w następstwie ustalonego procesu konsultacji w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. wzmocni również ochronę pracowników, w szczególności poprzez proponowanie obniżenia obowiązujących dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego w miejscu pracy dla ołowiu i azbestu oraz ustanowienie wiążącej wartości dopuszczalnej dla diizocyjanianów.

Szczególną uwagę należy zwrócić na narażenie ludzi i środowiska na **substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego**. Substancje te są w coraz większym stopniu powiązane z chorobami działającymi za pośrednictwem układu hormonalnego⁴⁵. Ich

⁴³ Prawo dzieci do zdrowia zostanie również uwzględnione w przyszłej strategii UE na rzecz praw dziecka.

⁴⁴ Z uwzględnieniem definicji nieodzownych zastosowań zawartej w [Protokole montrealским w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, która została wprowadzona](#) w celu oceny, czy stosowanie pewnych chemikaliów było faktycznie konieczne, przy czym przyznano, że zakres chemikaliów objętych unijnymi ramami prawnymi dotyczącymi chemikaliów jest o wiele szerszy niż zakres chemikaliów objętych protokołem montrealским.

⁴⁵ Zaburzenia związane z układem hormonalnym mają wpływ w szczególności na funkcjonowanie tarczycy, układu odpornościowego, układu rozrodczego i ogólnie metabolizmu człowieka. SWD (2020) 249.

stosowanie jest coraz częstsze i stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi i dzikiej fauny i flory, a także generuje koszty gospodarcze dla społeczeństwa. Ponieważ hormony kontrolują rozwój i wzrost mózgu, narażenie na substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego podczas rozwoju płodu i w okresie dojrzewania może prowadzić do nieodwracalnych skutków, przy czym niektóre z nich zostają wykryte dopiero wiele lat później⁴⁶. Chociaż w niektórych aktach prawnych zdołano⁴⁷ zidentyfikować substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego, ogólnie system regulacyjny UE jest rozdrobniony, ograniczony i należy go skonsolidować i uprościć, aby zapewnić wczesne rozpoznanie substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego i ograniczyć do minimum narażenie ludzi i środowiska. Wymaga to przyjęcia ogólnego, zapobiegawczego podejścia do zarządzania ryzykiem w całym prawodawstwie⁴⁸, w szczególności aby uniknąć stosowania substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego w produktach konsumpcyjnych.

SUBSTANCJE ZABURZAJĄCE FUNKCJONOWANIE UKŁADU HORMONALNEGO

Komisja:

- zaproponuje ustanowienie **prawnie wiążącej identyfikacji zagrożeń** związanych z substancjami zaburzającymi funkcjonowanie układu hormonalnego, bazując na definicji WHO oraz w oparciu o już opracowane kryteria dotyczące pestycydów i produktów biobójczych, oraz stosowanie jej we wszystkich aktach prawnych;
- zapewni **zakaz stosowania substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego w produktach konsumpcyjnych** natychmiast po ich identyfikacji, zezwalając na ich stosowanie tylko wówczas, gdy okaże się to nieodzowne dla społeczeństwa;
- wzmocni **ochronę pracowników** poprzez wprowadzenie substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego jako kategorii substancji wzbudzających szczególnie duże obawy na podstawie rozporządzenia REACH;
- zapewni **organom dostęp do wystarczających i odpowiednich informacji** umożliwiających identyfikację substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego w drodze przeglądu i zaostreżenia wymogów informacyjnych w całym prawodawstwie;
- przyspieszy opracowywanie i wdrażanie **metod generowania informacji** na temat substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego w drodze badań przesiewowych i testów substancji.

2.2.2. Ochrona ludzi i środowiska przed połączonym oddziaływaniem chemikaliów

Ludzie i inne żywe organizmy są codziennie narażeni na działanie **wielu substancji chemicznych pochodzących z różnych źródeł**. W ostatnich latach poczyniono znaczne postępy w celu zlikwidowania pewnych luk w wiedzy na temat skutków połączonego

⁴⁶ C. Ganzleben, A. Kazmierczak, [Leaving no one behind – understanding environmental inequality in Europe](#), 2020.

⁴⁷ Rozporządzenie REACH; Rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin; oraz rozporządzenie (UE) nr 528/2012 w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych.

⁴⁸ SWD (2020) 249.

oddziaływania tych chemikaliów. Bezpieczeństwo chemikaliów w UE określa się jednak zazwyczaj w drodze oceny pojedynczych substancji lub w niektórych przypadkach mieszanin celowo dodawanych dla konkretnych zastosowań, bez uwzględniania łącznego narażenia na wiele substancji chemicznych pochodzących z różnych źródeł i w miarę upływu czasu⁴⁹. W przypadku ludzi połączone oddziaływanie chemikaliów może nasilić się w zamkniętych środowiskach. Niektóre akty prawne⁵⁰ wymagają oceny łącznego narażenia na tę samą substancję chemiczną pochodzącą z różnych źródeł. Zasadniczo brakuje jasno określonych wymogów w celu uwzględnienia wpływu **niezamierzonych mieszanin**, które obecnie obowiązują w celu ochrony pracowników⁵¹. Przepisy dotyczące pestycydów i produktów biobójczych wymagają uwzględnienia skutków skumulowanych i synergicznych⁵². W odniesieniu do pestycydów poczyniono postępy w opracowywaniu ukierunkowanej metodyki, a prace zostaną przyspieszone, tak aby istniejące przepisy mogły zostać w pełni wdrożone⁵³.

Aby odpowiednio uwzględnić połączone oddziaływanie mieszanin chemicznych, należy konsekwentnie wprowadzać wymogi prawne, aby zapewnić skuteczne i systematyczne uwzględnianie we wszystkich obszarach polityki związanych z chemikaliami ryzyka wynikającego z jednoczesnego narażenia na wiele chemikaliów. *Ponieważ nie jest obecnie realistyczna ani ekonomicznie wykonalna szczegółowa ocena i uregulowanie niemal nieskończonej liczby możliwych kombinacji chemikaliów, osiągnięto konsensus naukowy, zgodnie z którym wpływ mieszanin chemicznych musi być brany pod uwagę i w większym stopniu uwzględniany w ocenach ryzyka chemicznego.*⁵⁴ Równolegle można by dalej rozwijać i dopracowywać metody ukierunkowane na konkretne obszary polityki.

MIESZANINY CHEMICZNE

Komisja:

- oceni, w jaki sposób najlepiej wprowadzić do REACH **współczynnik(i) oceny mieszaniny** do celów oceny bezpieczeństwa chemicznego substancji;
- wprowadzi lub wzmocni przepisy w celu uwzględnienia **połączonego oddziaływania w innych odpowiednich aktach prawnych**, takich jak przepisy dotyczące wody, dodatków do żywności, zabawek, materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, detergentów i kosmetyków;
- usprawni procesy oceny **mieszanin wykorzystywanych przy produkcji tytoniu i produktów powiązanych**, wykorzystując w miarę możliwości istniejące agencje UE⁵⁵.

⁴⁹ SWD (2020) 248.

⁵⁰ Np. przepisy dotyczące materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i ochrony środowiska; SWD(2020) 248

⁵¹ Dyrektywa Rady 98/24/WE w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy (Dz.U. L 131 z 5.5.1998) przewiduje, że ryzyko stwarzane przez połączenie czynników chemicznych jest oceniane i zarządza się nim.

⁵² SWD (2020) 248.

⁵³ Będzie się to odbywało początkowo na podstawie rozporządzenia (WE) nr 396/2005 w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów, a w drugiej fazie na podstawie rozporządzenia dotyczącego środków ochrony roślin.

⁵⁴ SWD (2020) 248.

⁵⁵ Dyrektywa 2014/40/UE w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów Dz.U. L 127 z 29.4.2014.

2.2.3. Dążenie do zerowego poziomu zanieczyszczenia chemicznego w środowisku

Niebezpieczne chemikalia i ich złożona interakcja z innymi środowiskowymi czynnikami stresogennymi mogą mieć **długoterminowy i wielkoskalowy wpływ na środowisko lądowe i morskie**. Mogą one przyczynić się do zmniejszenia odporności ekosystemu, prowadząc do gwałtownego spadku populacji zwierząt, a w ostatecznym rozrachunku do ich wymierania⁵⁶, a także wywierać wpływ na zdrowie i dobrostan ludzi, zwłaszcza poprzez ewentualną obecność zanieczyszczeń w łańcuchu żywnościowym. Szacuje się, że w UE istnieje 2,8 mln miejsc potencjalnie zanieczyszczonych, głównie z powodu unieszkodliwiania i przetwarzania odpadów, co stanowi poważne zagrożenie środowiskowe dla ekosystemów lądowych i wodnych oraz wpływa na wydajność gleb⁵⁷. Obecne ramy regulacyjne i polityczne nie są w stanie tego uwzględnić i wymagają wzmocnienia.

ZANIECZYSZCZENIE CHEMICZNE W ŚRODOWISKU NATURALNYM

Komisja:

- zaproponuje nowe klasy i kryteria zagrożeń w rozporządzeniu CLP w celu pełnego uwzględnienia **toksyczności dla środowiska, trwałości, mobilności i bioakumulacji**;
- wprowadzi **substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego, substancje trwale, mobilne i toksyczne oraz bardzo trwale i bardzo mobilne** jako kategorie substancji wzbudzających szczególnie duże obawy;
- zapewni, aby udostępniane organom informacje na temat substancji umożliwiały kompleksową **ocenę ryzyka dla środowiska** poprzez zaostrenie wymogów w całym prawodawstwie;
- uwzględni **wpływ produkcji i stosowania produktów leczniczych** na środowisko w ramach przyszłej strategii farmaceutycznej dla Europy⁵⁸;
- będzie wspierać badania dotyczące **rozwiązań w zakresie odkażania** w środowiskach lądowych i wodnych, i rozwój tych badań;
- wzmocni regulacje dotyczące **zanieczyszczeń chemicznych w żywności**, aby zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi.

Substancje per- i polifluoroalkilowe (PFAS) wymagają szczególnej uwagi, z powodu dużej liczby przypadków zanieczyszczenia gleby i wody (w tym wody pitnej)⁵⁹ w UE i na świecie⁶⁰, dużej liczby ludzi cierpiących na szereg chorób oraz powiązane koszty społeczne i gospodarcze.⁶¹ Dlatego też Komisja proponuje kompleksowy zestaw działań mających na celu **rozwiązanie problemu stosowania PFAS i zanieczyszczenia nimi**. Mają one w

⁵⁶ [COM\(2019\) 264](#).

⁵⁷ Komisja Europejska, [Stan zanieczyszczenia gleby w Europie](#), 2018.

⁵⁸ Jako działanie następcze do komunikatu pt. „Strategiczne podejście Unii Europejskiej do substancji farmaceutycznych w środowisku” [COM\(2019\) 128](#).

⁵⁹ WHO, [Keeping our water clean: the case of water contamination in the Veneto Region](#) [Utrzymywanie czystości naszych wód: przypadek zanieczyszczenia wody w regionie Wenecji Euganejskiej], Włochy, 2017.

⁶⁰ Badanie sfinansowane przez Nordycką Radę Ministrów, [The Costs of Inaction. A socioeconomic analysis of environmental and health impacts linked to exposure to PFAS](#) [Koszt bierności. Analiza społeczno-ekonomiczna skutków dla środowiska i zdrowia związanych z narażeniem na PFAS], 2019.

⁶¹ Koszty związane z narażeniem na PFAS w Europie oszacowano na 52–84 mld EUR rocznie; *Ibid*.

szczegółności zapewnić stopniowe wycofywanie PFAS w UE, chyba że okażą się one nieodzowne dla społeczeństwa.

PFAS⁶²

Komisja:

- wprowadzi zakaz stosowania **wszystkich PFAS** jako grupy w **pianach gaśniczych**, jak również w **innych zastosowaniach**, zezwalając na ich stosowanie jedynie wtedy, gdy są one nieodzowne dla społeczeństwa;
- zastosuje w odniesieniu do PFAS **podejście grupowe**, zgodnie z odpowiednimi przepisami dotyczącymi wody, zrównoważonych produktów, żywności, emisji przemysłowych i odpadów;
- będzie podejmować kwestie związane z PFAS w **skali globalnej** za pośrednictwem odpowiednich forów międzynarodowych⁶³ oraz w ramach dwustronnych dialogów politycznych z państwami trzecimi;
- ustanowi ogólnounijne podejście i zapewni wsparcie finansowe w ramach programów badań naukowych i innowacji w celu określenia i opracowania **innowacyjnych metod remediacji zanieczyszczeń PFAS** obecnych w środowisku i produktach;
- zapewni w ramach programu „Horyzont Europa” finansowanie badań naukowych i innowacji na rzecz opracowania bezpiecznych **innowacji w celu zastąpienia PFAS**.

2.3. Uproszczenie i konsolidacja ram prawnych

Unijne ramy regulacyjne dotyczące oceny zagrożeń i ryzyka oraz zarządzania chemikaliami są **kompleksowe i złożone**. Ogólnie rzecz biorąc, unijne prawodawstwo w zakresie chemikaliów przynosi zamierzone rezultaty i jest adekwatne do zakładanych celów. Jednak szereg istotnych niedociągnięć uniemożliwia pełne wykorzystanie potencjału prawodawstwa UE w zakresie chemikaliów⁶⁴. Jeżeli nie zostaną one szybko naprawione, ramy te będą nieadekwatne i uniemożliwią terminowe i skuteczne reagowanie na obecne i przyszłe potrzeby w zakresie produkcji i stosowania chemikaliów. Głównym celem tej strategii jest **uproszczenie tych ram**, a także **konsolidacja i pełne wdrożenie** unijnych przepisów dotyczących chemikaliów.

2.3.1. „Jedna substancja, jedna ocena”

Złożoność procedur oceny stanowi szczególne wyzwanie dla organów i zainteresowanych stron. Może ona prowadzić do niespójności, spowolnienia procedur, nieefektywnego wykorzystania zasobów i niepotrzebnych obciążeń.

Komisja będzie dążyć do **uproszczenia** tych procedur i uczynienia ich **bardziej przejrzystymi**, aby zmniejszyć obciążenie dla wszystkich zainteresowanych stron i sprawić, aby proces decyzyjny stał się szybszy, bardziej spójny i przewidywalny. Proces ten przyczyni

⁶² Więcej informacji można znaleźć w dokumencie roboczym służb Komisji SWD (2020) 247.

⁶³ Konwencja sztokholmska, rotterdamska i bazylejska oraz OECD.

⁶⁴ [COM \(2019\)264](#).

się również do stopniowego odchodzenia od oceniania i regulowania substancji chemicznych pojedynczo na rzecz ich regulowania jako grupy.

Oceny bezpieczeństwa chemicznego są inicjowane na podstawie różnych aktów prawnych przez różne podmioty i w różnych momentach i są przeprowadzane przez różne agencje UE⁶⁵, komitety naukowe⁶⁶, grupy ekspertów lub departamenty Komisji. Zainteresowane strony i ogół społeczeństwa mają trudności z monitorowaniem procesów regulacyjnych i wynikających z nich decyzji. Zasada „jedna substancja, jedna ocena” sprawi, że **inicjowanie i ustalanie priorytetów** ocen bezpieczeństwa będzie odbywało się w sposób skoordynowany, przejrzysty i w możliwie największym stopniu zsynchronizowany, z uwzględnieniem specyfiki każdego sektora. W przypadku gdy w ramach jednego aktu prawnego zostanie zaproponowana ocena, jej harmonogram zostanie uwzględniony w innych aktach prawnych, tak aby zapewnić skoordynowane działanie. Można to osiągnąć najskuteczniej, opierając się na sukcesie narzędzia koordynacji działań publicznych, mechanizmu ustanowionego na podstawie rozporządzeń REACH i CLP⁶⁷. Aby uniknąć powielania prac, kluczowe znaczenie będzie miało wczesne porozumienie w sprawie określenia problemu, sprzyjające ocenie grup substancji podobnych pod kątem struktury lub funkcji. Należy zoptymalizować wykorzystanie dostępnych zasobów i wiedzy fachowej poprzez jasny **podział obowiązków** oraz dobrą współpracę między wszystkimi podmiotami.

KOORDYNACJA I UPROSZCZENIE DZIAŁAŃ W CAŁYM PRAWODAWSTWIE UE DOTYCZĄCYM CHEMIKALIÓW

Komisja:

- będzie stosować jedno „narzędzie koordynacji działań publicznych”, aby zapewnić dostęp do zaktualizowanego **zestawienia informacji na temat wszystkich planowanych i realizowanych** przez organy we wszystkich obszarach

⁶⁵ Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA), Europejska Agencja Leków (EMA) oraz Europejska Agencja Środowiska (EEA).

⁶⁶ Komitet Naukowy ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska oraz Pojawiających się Zagrożeń ([SCHEER](#)), Komitet Naukowy ds. Bezpieczeństwa Konsumentów ([SCCS](#)).

⁶⁷ ECHA, [Narzędzie koordynacji działań publicznych](#).

prawodawstwa **inicjatyw** dotyczących chemikaliów;

- powoła ekspercką **grupę roboczą złożoną z przedstawicieli państw członkowskich, służb Komisji i agencji UE**⁶⁸ w celu omówienia inicjatyw dotyczących oceny zagrożeń/ryzyka w odniesieniu do chemikaliów we wszystkich obszarach prawodawstwa dotyczącego chemikaliów, z uwzględnieniem również specyfiki danego sektora;
- ustanowi **mechanizm koordynacji** w ramach Komisji w celu uzgadniania i synchronizowania, w miarę możliwości, działań w całym prawodawstwie dotyczącym chemikaliów w odniesieniu do identyfikacji/klasyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka oraz nadzoru procesu zmierzającego do wdrożenia zasady „jedna substancja, jedna ocena”;
- zracjonalizuje wykorzystanie wiedzy fachowej i zasobów poprzez zaproponowanie **ponownego przekazania agencjom prac technicznych i naukowych** dotyczących chemikaliów wykonywanych na mocy odpowiednich aktów prawnych, w tym prac prowadzonych przez SCHEER i SCCS⁶⁹;
- przedstawi wniosek w sprawie wzmocnienia **zarządzania Europejską Agencją Chemikaliów** i zwiększenia stabilności jej modelu finansowania;
- zreformuje **procesy udzielania zezwoleń i wprowadzania ograniczeń w ramach REACH** w oparciu o najważniejsze ustalenia wynikające z jego praktycznego wdrożenia⁷⁰.

Aby osiągnąć spójność wyników regulacyjnych, w prawodawstwie UE dotyczącym chemikaliów należy stosować **spójną terminologię**, w szczególności definiując substancje chemiczne (np. nanomateriały). Oceny polityki wykazują również, że zainteresowane strony nie zawsze wiedzą, jakie informacje są dostępne, oraz że prawa do ponownego wykorzystywania są czasami zbyt restrykcyjne. Zwracają one również uwagę na szereg niedociągnięć w zakresie interoperacyjności i dostępności **danych chemicznych**⁷¹. Ponadto regulacyjne oceny bezpieczeństwa opierają się na **różnych metodach**, co może prowadzić do niespójnych wyników, a **badania naukowe** nie są w wystarczającym stopniu wykorzystywane. Ponadto do inicjowania i przeprowadzania ocen oraz wykorzystywania danych mają zastosowanie **różne zasady przejrzystości**.

Podejście oparte na zasadzie „jedna substancja, jedna ocena” ma na celu zapewnienie większej spójności i – w miarę możliwości – harmonizacji metod. Ma ono sprawić, że dostęp do danych będzie wolny od przeszkód technicznych lub administracyjnych, zgodnie z zasadami, według których dane powinny być **z założenia łatwe do znalezienia, interoperacyjne, bezpieczne, wspólne i ponownie wykorzystywane**⁷². Dane będą udostępniane w odpowiednich formatach i za pomocą odpowiednich narzędzi - tj. IUCLID⁷³ i IPCHEM⁷⁴ – w celu zapewnienia interoperacyjności. Zasada „jedna substancja, jedna ocena” podniesie poziom zaufania do podstaw naukowych unijnego procesu decyzyjnego w zakresie

⁶⁸ EFSA, ECHA, EMA and EEA.

⁶⁹ Komitet Naukowy ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska oraz Pojawiających się Zagrożeń (SCHEER) i Komitet Naukowy ds. Bezpieczeństwa Konsumentów (SCCS).

⁷⁰ Przegląd REACH, [COM\(2018\) 0116](#).

⁷¹ [COM\(2019\) 264](#).

⁷² Zgodnie z [Strategią UE w zakresie danych](#).

⁷³ ECHA, [IUCLID](#).

⁷⁴ Komisja Europejska, [IPCHEM](#).

chemikaliów, czerpiąc z istotnych doświadczeń zgromadzonych w wyniku zapewniania przejrzystości w unijnym sektorze bezpieczeństwa żywności⁷⁵.

METODY I DANE

Komisja:

- zapewni, aby rozporządzenie CLP było **centralnym elementem klasyfikacji zagrożeń** i pozwalało Komisji na inicjowanie zharmonizowanych klasyfikacji⁷⁶;
- dokona przeglądu **definicji biomateriału**⁷⁷ i zapewni jej spójne stosowanie w całym prawodawstwie za pomocą prawnie wiążących mechanizmów;
- opracuje **wspólną otwartą platformę danych** dotyczących chemikaliów⁷⁸ w celu ułatwienia wymiany, dostępu i ponownego wykorzystywania informacji na temat chemikaliów pochodzących ze wszystkich źródeł;
- będzie promować ponowne wykorzystanie i harmonizację **bezpiecznych dla zdrowia ludzi i środowiska dopuszczalnych wartości**⁷⁹ wśród unijnych podmiotów oceniających ryzyko i zarządzających ryzykiem za pośrednictwem scentralizowanego i udoskonalonego unijnego repozytorium;
- ustanowi narzędzia i praktyki w celu zapewnienia szybkiego i łatwego dostępu do odpowiednich **danych akademickich** na potrzeby oceny bezpieczeństwa oraz ich przydatności do celów regulacyjnych;
- umożliwi organom unijnym i krajowym zlecanie **badania i monitorowania substancji** jako części ram regulacyjnych, jeśli okaże się, że konieczne są dalsze informacje⁸⁰;
- usunie **przeszkodę legislacyjną utrudniającą ponowne wykorzystywanie danych** oraz **usprawni przepływ danych chemicznych** między organami UE a organami krajowymi;
- rozszerzy stosowanie zasady **otwartych danych** i odpowiednich **zasad przejrzystości** z unijnego sektora bezpieczeństwa żywności na inne akty prawne dotyczące chemikaliów.

⁷⁵ W szczególności w odniesieniu do obowiązkowego powiadamiania o zleconych badaniach oraz dostępności wszystkich danych naukowych i informacji, jak określono w celu zapewnienia przejrzystości unijnej oceny ryzyka w łańcuchu żywnościowym. Zob. rozporządzenie (UE) 2019/1381 w sprawie przejrzystości i zrównoważonego charakteru unijnej oceny ryzyka w łańcuchu żywnościowym, *Dz.U. L 231 z 6.9.2019*.

⁷⁶ W szczególności poprzez dodanie substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego oraz PBT/vPvB, dokonanie oceny, na ile konieczne jest wprowadzenie szczegółowych kryteriów dotyczących immunotoksyczności i neurotoksyczności, obecnie w ramach punktów końcowych zagrożenia „działanie toksyczne na narządy docelowe” i „toksyczność reprodukcyjna”, oraz, w razie potrzeby, poprzez zmianę tych kryteriów.

⁷⁷ Zalecenie Komisji 2011/696/UE dotyczące definicji nanomateriału (*Dz.U. L 275 z 20.10.2011*).

⁷⁸ Jako część wspólnej europejskiej przestrzeni danych dotyczących Zielonego Ładu zapowiedzianej w ramach [Strategii UE w zakresie danych](#).

⁷⁹ Np. PNEC, DNEL, bezpieczne dla zdrowia dopuszczalne wartości narażenia zawodowego, normy jakości wody, maksymalne całkowite dzienne spożycie danej substancji, itd.

⁸⁰ W oparciu o istniejące praktyki, takie jak ocena substancji REACH, listy zagrożeń przewidziane w ramowej dyrektywie wodnej i dyrektywie w sprawie wód gruntowych, badanie terenowe użytkowania gruntów i pokrycia terenu, HBM4EU oraz proponowane europejskie partnerstwo na rzecz oceny ryzyka.

2.3.2. *Podjęcie zakładające zerową tolerancję w odniesieniu do niezgodności z przepisami*

Wszystkie chemikalia, materiały i produkty wytwarzane w UE lub wprowadzane na rynek europejski muszą być w pełni zgodne z wymogami UE w zakresie informacji, bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Mimo to prawie 30 % ostrzeżeń dotyczących **niebezpiecznych produktów znajdujących się na rynku** wiąże się obecnie z zagrożeniami związanymi z chemikaliami, przy czym prawie 90 % tych produktów pochodzi spoza UE⁸¹, a **wyroby importowane i sprzedaż przez internet** stanowią szczególny problem. Jednocześnie tylko jedna trzecia dokumentacji rejestracyjnej substancji chemicznych zarejestrowanych przez przemysł na podstawie rozporządzenia REACH jest w pełni zgodna z wymogami dotyczącymi informacji⁸². Pilnie potrzebne jest przyspieszenie wdrożenia i egzekwowania przepisów dotyczących chemikaliów, aby zapewnić zgodność z przepisami w zakresie ich produkcji i wprowadzania do obrotu, a także ich uwalniania i usuwania.

Wdrożenie nowego rozporządzenia w sprawie nadzoru rynku⁸³ oraz zapowiedziane środki mające na celu wzmocnienie unii celnej UE wzmocnią egzekwowanie przepisów zarówno na jednolitym rynku, jak i na zewnętrznych granicach UE. Komisja rozważa, jakie dodatkowe środki można byłoby zastosować, by wzmocnić egzekwowanie przepisów REACH **na granicach UE**⁸⁴, a także aby wspierać współpracę za pośrednictwem **internetowych platform handlowych**⁸⁵.

Ponadto egzekwowanie unijnych przepisów dotyczących chemikaliów nie jest równie skuteczne w całej UE ze względu na różne możliwości i zasoby na szczeblu krajowym. Państwa członkowskie muszą zwiększyć swoje **zdolności w zakresie egzekwowania prawa** do poziomu, na którym mogą być skuteczne, tak aby możliwe było czerpanie korzyści z unijnych narzędzi szybkiego informowania i ostrzegania⁸⁶, lepsze wykorzystanie **narzędzi cyfrowych** do szybszego działania i optymalizacja zasobów, w tym organów nadzoru rynku. Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów Europejskiej Agencji Chemikaliów⁸⁷ skutecznie przyczynia się do zwiększenia harmonizacji w egzekwowaniu przepisów i rozszerzy współpracę z istniejącymi **sieciami**⁸⁸ i **organami egzekwowania prawa**⁸⁹, aby uniknąć powielania działań i zwiększyć skuteczność.

⁸¹ Dane pochodzące ze strony systemu szybkiej informacji UE [Safety Gate/Rapex](#).

⁸² W przeglądzie REACH Komisja Europejska stwierdziła, że niezgodność dokumentacji rejestracyjnej z wymogami jest kluczową kwestią utrudniającą postępy. ECHA i Komisja opracowały w międzyczasie [wspólny plan działania](#) w celu zwiększenia kontroli zgodności wszystkich dokumentów rejestracyjnych.

⁸³ Rozporządzenie (UE) 2019/1020 w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów, które wejdzie w życie w lipcu 2021 r., Dz.U. L 169 z 25.6.2019.

⁸⁴ Obecnie prowadzone jest badanie na temat sposobu włączenia wymogów REACH do procedur celnych. Następnie przeprowadzona zostanie ocena skutków w celu określenia opcji na przyszłość.

⁸⁵ Szereg platform internetowych podpisało [zobowiązanie do zapewnienia bezpieczeństwa](#), polegające na usunięciu ze swoich internetowych wykazów wszelkich produktów zgłoszonych w Safety Gate/RAPEX.

⁸⁶ RAPEX i RASFF są narzędziami, które informują konsumentów i organy państw członkowskich w przypadku wykrycia produktów stwarzających zagrożenie; [strona internetowa dla konsumentów Safety gate](#).

⁸⁷ [Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów \(forum\)](#) to sieć organów odpowiedzialnych za egzekwowanie przepisów rozporządzeń, takich jak REACH, CLP, PIC, POP i rozporządzeń w sprawie produktów biobójczych.

⁸⁸ Np. SLIC (bezpieczeństwo zawodowe i zdrowie), PARCS (ciężka), IMPEL (odpady i emisje przemysłowe).

⁸⁹ Tzn. organy nadzoru rynku zajmujące się prawodawstwem w zakresie chemikaliów obejmującym rozporządzenie REACH, kosmetyki, produkty biobójcze, organy celne, organy ochrony konsumentów i agencje takie jak ECHA.

Bieżące działania mają na celu poprawę zgodności z prawodawstwem w zakresie ochrony środowiska odnoszącym się do chemikaliów⁹⁰. Dobrym przykładem jest **Forum ds. Przestrzegania Prawa Ochrony Środowiska i Zarządzania Środowiskiem**⁹¹, które skupia organy państw członkowskich ds. chemikaliów oraz sieci egzekwowania prawa ochrony środowiska⁹². Przyszły **plan działania na rzecz zerowego poziomu zanieczyszczeń** przewiduje dalsze konkretne działania mające na celu kontrolę zanieczyszczenia chemicznego.

Kluczowe znaczenie będą miały również działania na rzecz **wzmocnienia pozycji konsumentów i organizacji konsumenckich**, ponieważ ich zachowanie jest potężnym motorem przemian w przemyśle i zapewniania zgodności z prawodawstwem. Cel ten będzie realizowany poprzez wdrożenie **przepisów dotyczących ochrony konsumentów**⁹³.

POLITYKA ZEROWEJ TOLERANCJI WOBEC NIEZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Komisja:

- wzmocni zasady „brak danych, brak obrotu” i „zanieczyszczający płaci” na podstawie rozporządzenia REACH, w szczególności poprzez wprowadzenie wymogu **zgodności wszystkich dokumentów rejestracyjnych** i cofanie numerów rejestracji w przypadku niezgodności z przepisami;
- zaproponuje powierzenie Komisji obowiązku przeprowadzania **audytów w państwach członkowskich**, w stosownych przypadkach, w celu zapewnienia zgodności i egzekwowania przepisów dotyczących chemikaliów, w szczególności rozporządzenia REACH, oraz stosowanie w razie potrzeby postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;
- odniesie się do znanych **obszarów zagrożonych wysokim ryzykiem niezgodności**, w szczególności sprzedaży przez internet, wyrobów importowanych, klasyfikacji i etykietowania oraz ograniczeń;
- rozszerzy zakres działań Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych w obszarze **koordynacji i dochodzeń** w celu zwalczania obrotu nielegalnymi produktami chemicznymi w UE⁹⁴;
- będzie wspierać państwa członkowskie w priorytetowym traktowaniu **zintegrowanego egzekwowania przepisów** poprzez wielolegisłacyjne kontrole;
- zapewni **zharmonizowaną reakcję w całej UE i skoordynowaną wymianę informacji** na temat egzekwowania przepisów dotyczących chemikaliów poprzez zwiększenie wykorzystania odpowiednich platform informatycznych Komisji;
- zbada **wykorzystanie narzędzi cyfrowych** w celu wspierania organów nadzoru rynku i organów celnych, a także poprawy zgodności produktów zawierających chemikalia, sprzedawanych europejskim konsumentom przez internet;
- zachęci państwa członkowskie do wykorzystywania Instrumentu na rzecz Odbudowy

⁹⁰ Na przykład prawodawstwo dotyczące odpadów i emisji przemysłowych.

⁹¹ Komisja Europejska, [Forum ds. Przestrzegania Prawa Ochrony Środowiska i Zarządzania Środowiskiem](#).

⁹² IMPEL (inspektorzy), EnviCrimeNet (policja), ENPE (prokuratorzy) i EUFJE (sędziowie).

⁹³ Mechanizm powództw przedstawicielskich mógłby być wykorzystywany do zbiorowego egzekwowania naruszeń instrumentów prawa UE (COM (2018) 0184 final).

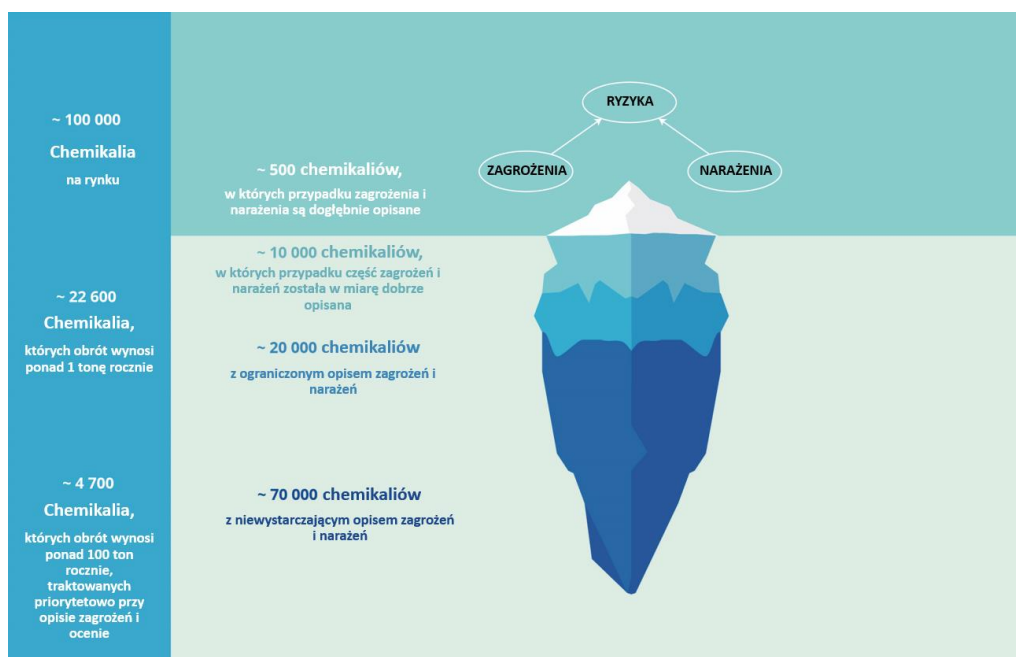
⁹⁴ Czerpanie inspiracji z przepisów dotyczących wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

i Zwiększania Odporności celem inwestowania we **wzmocnienie infrastruktury nadzoru rynku i cyfryzacji**;

- ustanowi – na podstawie rozporządzenia w sprawie nadzoru rynku⁹⁵ – **jednolite warunki i częstotliwość kontroli** w odniesieniu do niektórych produktów, w przypadku których stale stwierdza się szczególne ryzyko lub poważne naruszenia mającego zastosowanie unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego.

2.4. Kompleksowa baza wiedzy na temat chemikaliów

Należyte zarządzanie chemikaliami w Europie zależy od zdolności UE i jej państw członkowskich do podejmowania **decyzji w oparciu o solidną i aktualną wiedzę**. W ciągu kilkudziesięciu lat UE zdobyła światowej klasy wiedzę na temat właściwości chemikaliów i zagrożeń związanych z nimi, również dzięki pracom prowadzonym przez jej organy naukowe, a ta baza wiedzy jest szeroko wykorzystywana również w innych częściach świata. Władze muszą jednak nadal poszerzać wiedzę na temat swoistych właściwości zdecydowanej większości chemikaliów, w tym polimerów i chemikaliów, które nie są produkowane w dużych ilościach. Podobnie wiedza na temat zastosowań i narażenia jest fragmentaryczna, w szczególności dlatego, że głównym źródłem dokładnych informacji jest przemysł. Sama liczba chemikaliów obecnych na rynku stanowi ogromne wyzwanie dla wiedzy, a spodziewany w przyszłości wzrost produkcji i stosowania chemikaliów grozi dalszym rozszerzeniem „nieznanego obszaru zagrożeń chemicznych”.

Rysunek: Nieznany obszar zagrożeń chemicznych, EEA⁹⁶

2.4.1. Większa dostępność danych chemicznych

⁹⁵ Rozporządzenie (UE) 2019/1020 w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów.

⁹⁶ EEA, [The European Environment – State and outlook report](#), [Środowisko w Europie – Sprawozdanie na temat stanu środowiska i perspektyw], 2020.

UE nadal **nie dysponuje kompleksową bazą informacyjną na temat wszystkich substancji** wprowadzanych do obrotu i ich ogólnego śladu środowiskowego, w tym ich wpływu na klimat, co utrudnia właściwe zarządzanie chemikaliami i produktami i uniemożliwia przeprowadzenie pełnej oceny zrównoważonego charakteru. W szczególności **polimery**, które stanowią podstawowe elementy składowe tworzyw sztucznych, nie podlegają rejestracji na podstawie rozporządzenia REACH. Ponadto informacje wymagane w odniesieniu do substancji o **niskiej i średniej wielkości obrotu** na podstawie rozporządzenia REACH nie pozwalają w pełni zidentyfikować substancji o krytycznie niebezpiecznych właściwościach. Zaostrzenie wymogów informacyjnych dotyczących rakotwórczości substancji i innych krytycznych zagrożeń na wszystkich poziomach produkcji odgrywa zasadniczą rolę w skutecznej walce z chorobami takimi jak nowotwór⁹⁷. Ponadto należy poprawić wydajność i skuteczność procedur oceny REACH⁹⁸.

WYMOGI W ZAKRESIE INFORMACJI

Komisja:

- przedstawi wniosek w sprawie rozszerzenia obowiązku rejestracji na podstawie rozporządzenia REACH na niektóre potencjalnie niebezpieczne **polimery**;
- oceni, w jaki sposób najlepiej wprowadzić wymogi informacyjne w ramach REACH dotyczące ogólnego **śladu środowiskowego** chemikaliów, w tym emisji gazów cieplarnianych;
- zmieni wymogi informacyjne REACH w celu umożliwienia skutecznej **identyfikacji substancji o krytycznie niebezpiecznych właściwościach**, w tym ich wpływu na układ nerwowy i układ odpornościowy;
- zmieni wymogi informacyjne REACH w celu umożliwienia **identyfikacji wszystkich substancji rakotwórczych** produkowanych lub importowanych do UE, niezależnie od ich ilości.

2.4.2. Wzmocnienie powiązań między chemią jako dyscypliną naukową a polityką

Podjęto znaczne wysiłki w celu poprawy **naukowego zrozumienia wpływu chemikaliów na zdrowie i środowisko**⁹⁹. Monitorowanie obecności chemikaliów w organizmie człowieka i ekosystemach ma kluczowe znaczenie dla lepszego zrozumienia ich wpływu i należy je nadal propagować, w tym w celu zrozumienia powiązań między chemikaliami a płcią¹⁰⁰. We współpracy z państwami członkowskimi Komisja **będzie nadal wspierać badania i (bio)monitoring**, aby zrozumieć zagrożenia związane z chemikaliami i zapobiegać im, oraz stymulować **innowacje w obszarze oceny ryzyka chemicznego i nauki regulacyjnej**, poprzez przyszły program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji.

⁹⁷ Przegląd REACH, [COM \(2018\) 0116](#)

⁹⁸ *Ibid.*

⁹⁹ Od 2000 r. Komisja Europejska przeznaczyła ponad 800 mln EUR na projekty badawcze dotyczące zagrożeń i ryzyka związanych z chemikaliami.

¹⁰⁰ Choć decydenci zaczynają rozumieć rolę, jaką w rozwoju gospodarczym i społecznym odgrywa należyte zarządzanie chemikaliami, to jednak, mimo iż istnieją również istotne powiązania między płcią a chemikaliami, nadal w dużej mierze brakuje danych dotyczących płci. UNDP, [Chemicals and Gender](#), [Chemikalia a płeć] 2015.

Pomimo rygorystycznej polityki UE w zakresie **ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych**, przyjętej 10 lat temu, w której ostatecznym celem jest pełne zastąpienie badań na zwierzętach, nadal konieczne jest systematyczne wykorzystywanie zwierząt do badań w dziedzinie chemikaliów¹⁰¹. **Badania bezpieczeństwa i ocena ryzyka chemicznego** potrzebują innowacji w celu zmniejszenia zależności od badań na zwierzętach, a także poprawy jakości, skuteczności i szybkości oceny zagrożeń chemicznych i ryzyka.

PROBLEMY NA STYKU NAUKI I POLITYKI

Komisja:

- opracuje i zaktualizuje **program badań naukowych i innowacji w odniesieniu do chemikaliów**, prowadzony przez grupę koordynacyjną na szczeblu UE, który będzie wspierał również wykorzystanie regulacyjne wyników badań;
- będzie wspierać badania interdyscyplinarne i innowacje cyfrowe w zakresie **zaawansowanych narzędzi, metod i modeli oraz poprawę zdolności do analizy danych**¹⁰², aby stopniowo rezygnować z badań na zwierzętach
- zapewni wsparcie finansowe na rzecz **ogólnounijnych zdolności w zakresie (bio)monitoringu człowieka i środowiska**, uzupełniając inicjatywy w zakresie monitorowania ekosystemów¹⁰³;
- opracuje **unijny system wczesnego ostrzegania i działań w odniesieniu do chemikaliów**¹⁰⁴ w celu dopilnowania, by polityki UE uwzględniały pojawiające się zagrożenia chemiczne, gdy tylko zostaną one zidentyfikowane w drodze monitorowania i badań;
- opracuje **ramy wskaźników** w celu monitorowania czynników powodujących zanieczyszczenie chemiczne i ich skutków oraz w celu pomiaru skuteczności prawodawstwa dotyczącego chemikaliów¹⁰⁵.

2.5. Dawanie przykładu należytego zarządzania chemikaliami na poziomie światowym

Produkcja i wykorzystanie chemikaliów oraz handel nimi rosną we wszystkich regionach świata. W 2018 r. światowy obrót chemikaliami wyceniono na poziomie 3 347 mld EUR¹⁰⁶, a do 2030 r. oczekuje się, że produkcja podwoi się. Rosną również sektory intensywnie wykorzystujące chemikalia, takie jak budownictwo, motoryzacja i elektronika, co zwiększa popyt na chemikalia i stwarza możliwości, ale również stwarza ryzyko¹⁰⁷. Chociaż jego wkład w globalne obciążenie zdrowotne jest nadal niedoszacowany¹⁰⁸, zanieczyszczenie

¹⁰¹ Dyrektywa 2010/63/UE. W 2017 r. w UE przeprowadzono ponad 230 000 badań na zwierzętach w celu spełnienia wymogów określonych w przepisach dotyczących chemikaliów; [SWD \(2020\)10](#)

¹⁰² Np. toksykologia prognostyczna lub platformy wirtualnych ludzi

¹⁰³ Np. inicjatywy w zakresie monitorowania w ramach prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska oraz programy monitorowania, takie jak [LUCAS](#), EMBAL, przyszłe unijne obserwatorium gleby i monitorowanie owadów zapylających w UE.

¹⁰⁴ W związku z bieżącymi inicjatywami takimi jak „Safety Gate” w ramach systemu RAPEX.

¹⁰⁵ Opracowane w oparciu o istniejące inicjatywy i wskaźniki, będą one stanowić część szerszych ram monitorowania dążenia do zerowego poziomu zanieczyszczeń i perspektyw w kontekście zbliżającego się 8. programu działań w zakresie środowiska, a także będą służyć [przeglądowi wdrażania polityki ochrony środowiska](#).

¹⁰⁶ Sprawozdanie CEFIC [dotyczące faktów i danych liczbowych](#) 2020.

¹⁰⁷ UNEP, [Global Chemicals Outlook II](#)[Globalna prognoza dotycząca chemikaliów II], 2019.

¹⁰⁸ [The Lancet Commission on health and pollution](#)[Komisja Lancet na temat zdrowia i zanieczyszczenia], 2017.

chemiczne uznaje się za zagrożenie dla prawa do godnego życia, zwłaszcza w przypadku dzieci¹⁰⁹, w szczególności w krajach o niskich i średnich dochodach¹¹⁰.

W 2015 r. społeczność międzynarodowa ponownie zobowiązała się do osiągnięcia celu, jakim jest należyte zarządzanie chemikaliami na poziomie światowym do 2020 r.¹¹¹, co jest również istotnym elementem przekrojowym służącym osiągnięciu większości pozostałych **celów zrównoważonego rozwoju**. Pomimo działań podjętych na wszystkich szczeblach, postępy są nadal powolne i niewystarczające i to globalne zobowiązanie nie zostało zrealizowane¹¹². **Konieczne jest przyspieszenie działań**. Unia Europejska może i musi odgrywać wiodącą rolę w propagowaniu wysokich standardów na świecie.

2.5.1. Wzmocnienie norm międzynarodowych

Istnieje już duża różnorodność międzynarodowych, regionalnych i krajowych instrumentów i podejść związanych z należytym zarządzaniem chemikaliami i odpadami. Globalne **zarządzanie pozostaje jednak niezwykle rozdrobnione**, a standardy i wymogi dotyczące zgodności są bardzo zróżnicowane w poszczególnych krajach. Na przykład od 2018 r. ponad 120 państw nie wdrożyło Globalnie Zharmonizowanego Systemu Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów¹¹³. Rozdrobnienie to ograniczyło ogólny wpływ i skuteczność istniejących organizacji, programów i inicjatyw.

Globalne strategiczne cele i zadania są potrzebne, aby możliwe było utworzenie **ambitnych ram międzynarodowych**, które rozwiążą problem obecnego rozdrobnienia i umożliwią prowadzenie spójnej polityki i działań przez wszystkie istotne organizacje międzynarodowe, rządy i zainteresowane strony¹¹⁴, w tym przemysł. Odnowione **Strategiczne Podejście do Międzynarodowego Zarządzania Chemikaliami** jest zasadniczym porozumieniem wielostronnym, które pozwoli w pełni zająć się kwestią należytego zarządzania chemikaliami w całym ich cyklu życia. Chociaż przy opracowywaniu przepisów UE ważne jest stosowanie odpowiednich międzynarodowych norm, wytycznych i metod, o ile nie są one nieskuteczne lub niewłaściwe, to jednocześnie zasadnicze znaczenie ma **włączenie** należytego zarządzania chemikaliami i odpadami do programów prac wszystkich odpowiednich organizacji międzynarodowych¹¹⁵. Umożliwi to UE wspieranie spójnych polityk i działań w ramach agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami UE.

PRZYWÓDZTWO MIĘDZYNARODOWE

UE:

¹⁰⁹ Human Rights Committee, general comment No. 36 on the right to life [Komitet Praw Człowieka, uwaga ogólna nr 36 na temat prawa do życia], 2018.

¹¹⁰ UNEP, [Global Chemicals Outlook II](#) [Globalna prognoza dotycząca chemikaliów II], 2019.

¹¹¹ W oparciu o cel SAICM z 2006 r. cel 12.4 Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 stanowi, by: „Do 2020 r. osiągnąć przyjazne dla środowiska zarządzanie substancjami chemicznymi i wszystkimi odpadami w całym cyklu ich życia, zgodnie z ustalonymi ramami międzynarodowymi, i znacznie ograniczyć ich uwalnianie do powietrza, wody i gleby, aby zminimalizować ich negatywny wpływ na zdrowie ludzi i środowisko”.

¹¹² UNEP, [Global Chemicals Outlook II](#) [Globalna prognoza dotycząca chemikaliów II], 2019.

¹¹³ *Ibid.*

¹¹⁴ Np. UNEP, WHO, MOP, UNIDO, Bank Światowy, OECD, SAICM, MEA.

¹¹⁵ W szczególności organizacje uczestniczące w międzyorganizacyjnym programie na rzecz należytego zarządzania chemikaliami (IOMC).

- zintensyfikuje swoje **międzynarodowe działania** na rzecz osiągnięcia celów Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 w zakresie należytego zarządzania chemikaliami, w szczególności poprzez odgrywanie wiodącej roli i promowanie wdrażania **istniejących instrumentów międzynarodowych**¹¹⁶, a także norm UE na całym świecie;
- będzie dążyć do przyjęcia **globalnych strategicznych celów i zadań** w zakresie należytego zarządzania chemikaliami i odpadami na okres po 2020 r., aby odzwierciedlić podejścia oparte na cyklu życia chemikaliów, zgodnie z globalnymi celami w zakresie różnorodności biologicznej na okres po 2020 r.;
- będzie promować, wraz z sektorem, wdrożenie Globalnego Zharmonizowanego Systemu Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów (UN GHS) jako środka umożliwiającego **identyfikację zagrożeń związanych z chemikaliami** i powiadamianie o nich podmiotów gospodarczych, pracowników i konsumentów;
- zaproponuje wprowadzenie, dostosowanie lub wyjaśnienie **kryteriów/klas zagrożeń** w UN GHS¹¹⁷;
- będzie promować opracowywanie **wspólnych norm i innowacyjnych narzędzi oceny ryzyka** na szczeblu międzynarodowym, zwłaszcza we współpracy z OECD, oraz ich stosowanie w ramach inicjatyw międzynarodowych, między innymi w celu dalszego odchodzenia od badań na zwierzętach.

2.5.2. Promowanie norm bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju poza UE

Chociaż szacuje się, że do 2030 r. **światowa produkcja chemikaliów** podwoi się, szacowany globalny udział unijnego przemysłu chemicznego zmniejszy się do około 10,7 %¹¹⁸. Za znaczną część oczekiwanego wzrostu produkcji chemicznej będą odpowiedzialne kraje rozwijające się i gospodarki w okresie przejściowym. Unijne przepisy dotyczące chemikaliów ustawiły UE w pozycji lidera w zakresie norm zdrowotnych i środowiskowych w odniesieniu do zarządzania chemikaliami, a strategia ta ma na celu umożliwienie UE odgrywanie wiodącej roli w produkcji i stosowaniu zrównoważonych chemikaliów. UE musi wykorzystać swoją pozycję na świecie, aby propagować na całym świecie bezpieczne i zrównoważone podejście już na etapie projektowania, aby zapewnić równe warunki działania i zwiększyć udział w rynku przedsiębiorstw, które produkują i stosują bezpieczne i zrównoważone chemikalia.

Niezbędna jest również ściślejsza współpraca międzynarodowa i ściślejsza koordynacja. Komisja zobowiązuje się do wspierania **zdolności krajów partnerskich UE** do wywiązywania się z międzynarodowych zobowiązań wynikających z instrumentów międzynarodowych związanych z chemikaliami oraz do przyjmowania i egzekwowania **wysokich norm środowiskowych, zdrowotnych i społecznych**. W swoich działaniach zewnętrznych UE będzie promować i uwzględniać należyte zarządzanie chemikaliami w trakcie ich cyklu życia oraz przejście na nietoksyczną gospodarkę o obiegu zamkniętym, jako

¹¹⁶ W szczególności konwencje sztokholmska, rotterdamska i konwencja z Minamaty.

¹¹⁷ Wprowadzenie nowych kryteriów/klas zagrożeń dla PBT/vPvB, toksyczności lądowej, substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego, trwałości i mobilności; dostosuje istniejące kryteria w oparciu o wiedzę naukową i postęp, m.in. w celu uwzględnienia metod alternatywnych, oraz doprecyzuje kryteria dotyczące działania mutagennego na komórki rozrodcze.

¹¹⁸ Sprawozdanie CEFIC [dotyczące faktów i danych liczbowych](#) z 2020 r.

podstawowe elementy przekrojowe zrównoważonego rozwoju, uwzględniające spójność polityki na rzecz rozwoju.

Ponadto dzielenie się unijną **bazą wiedzy** ma istotne znaczenie dla wspierania krajów rozwijających się, ale pozostaje również z korzyścią dla wzajemnej akceptacji danych przez OECD i inne odpowiednie państwa. Ma to kluczowe znaczenie dla uniknięcia powielania pracy, oszczędzania zasobów i wspierania międzynarodowych standardów. Istniejąca baza wiedzy i **doświadczenie, jakim dysponują agencje UE** w ramach swojego mandatu i zasobów, są również korzystne dla międzynarodowych strategii i przywództwa UE.

WSPÓŁPRACA Z PAŃSTWAMI TRZECIMI

UE:

- będzie promować należyte zarządzanie chemikaliami poprzez międzynarodową współpracę i partnerstwa, na **forach dwustronnych, regionalnych i wielostronnych**, w tym poprzez współpracę z Afryką¹¹⁹, a także współpracę z sąsiadami i innymi partnerami w celu wspierania ich zdolności w zakresie oceny chemikaliów i zarządzania nimi w należyty sposób;
- będzie dawać przykład i zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami zapewni, aby **niebezpieczne chemikalia zakazane w Unii Europejskiej nie były produkowane w celu wywozu**, w tym w razie potrzeby poprzez zmianę odpowiednich przepisów.
- będzie promować **należyta staranność** przy zrównoważonej produkcji i stosowaniu chemikaliów w ramach przyszłej inicjatywy na rzecz zrównoważonego ładu korporacyjnego

3. WNIOSKI

Niniejsza strategia jest okazją do **pogodzenia społecznej wartości chemikaliów z wartościami granicznymi dla zdrowia ludzi i planety**, a także do zachęcenia przemysłu do produkcji bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów. Jest to również okazją do spełnienia uzasadnionych oczekiwań obywateli UE i zapewnienia im wysokiego poziomu ochrony przed niebezpiecznymi chemikaliami oraz wypromowania przemysłu UE jako światowego lidera w produkcji i stosowaniu bezpiecznych i zrównoważonych chemikaliów.

Strategia ta stanowi pierwszy krok w kierunku realizacji europejskiego dążenia do osiągnięcia **zerowego poziomu zanieczyszczeń** oraz powiązanych celów określonych w strategii na rzecz różnorodności biologicznej i strategii „od pola do stołu” stanowiących podstawę przyszłego planu działania na rzecz zerowego poziomu zanieczyszczeń oraz przyczyniających się do powodzenia europejskiego planu walki z rakiem. Strategia ta stanowi również uzupełnienie strategii przemysłowej UE¹²⁰, planu odbudowy Europy¹²¹, planu działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym oraz innych strategii i inicjatyw przewidzianych w Europejskim Zielonym Ładzie, takich jak strategia farmaceutyczna, strategia w zakresie wodoru i inicjatywa dotycząca baterii.

¹¹⁹ W kierunku kompleksowej strategii współpracy z Afryką, JOIN (2020)4.

¹²⁰ [COM/2020/102](#)

¹²¹ [COM/2020/456](#)

Podstawę nowych inicjatyw ustawodawczych zapowiedziane w tej strategii będą stanowić narzędzia Komisji służące lepszemu stanowieniu prawa. Wnioski ustawodawcze (m.in. przegląd rozporządzenia REACH przeprowadzony w możliwie najbardziej ukierunkowany sposób, ograniczony do osiągnięcia celów niniejszej strategii) zostaną przedstawione po przeprowadzeniu konsultacji społecznych i poddaniu ich kompleksowym ocenom skutków, w tym analizie badającej ich wpływ na małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) i na innowacje (czy je wspierają, czy utrudniają).

Komisja zwraca się do Parlamentu Europejskiego i Rady o zatwierdzenie tej strategii i przyczynienie się do jej realizacji. Komisja będzie kontaktować się z obywatelami i zainteresowanymi stronami w sposób skoordynowany, aby zachęcić ich do aktywnego uczestnictwa.